

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI WYSOCZKA-ŻEGOWO-WYGODA w gminie Buk na lata 2021-2026

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
grupy odnowy wsi:
Edyta Przybył, Ewelina Zienkiewicz, Jolanta Kitkowska,
Tadeusz Łysiak, Szymon Mazurek

z udziałem moderatorów:
Annę Wieczorek, Natalię Szymanowską

listopad 2021

SPIS TREŚCI

1. DIAGNOZA ZAAWANSOWANIA WSI
2. ANALIZA ZASOBÓW W TRZECH CZĘŚCIACH
3. ANALIZA SWOT
4. ANALIZA POTENCJAŁU
5. WIZJA WSI
6. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY
7. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY

WSTĘP:

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Wysoczka-Żegowo-Wygoda jest dokumentem strategicznym, określającym kierunki rozwoju miejscowości na lata 2021-2026. To plan zamierzeń mieszkańców Wysoczki, Żegowa, Wygody i należy go traktować jako dokument pomocniczy przy podejmowaniu decyzji dotyczących wsi, zarówno przez władze sołectwa, jak i władze gminy.

Jego wykonanie zależy od wielu czynników, a zawarte w nim projekty i przedsięwzięcia będą z pewnością modyfikowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych, jak i zewnętrznych oraz pojawiających się nowych możliwości finansowania.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Wysoczka-Żegowo-Wygoda na lata 2021-2026 spełnia wymagania, stawiane przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego realizatora programu Wielkopolskiej Odnowy Wsi 2020+. Zawiera charakterystykę miejscowości, analizę jej zasobów wraz z oceną słabych i mocnych stron. Poprzez warsztaty przeprowadzone z udziałem mieszkańców, opracowana została wizja rozwoju miejscowości, plan długo i krótkoterminowy służący odnowie miejscowości.

Zasadniczy wkład w powstanie i kształt niniejszego dokumentu wnieśli mieszkańcy Wysoczki, Żegowa, Wygody biorący udział w warsztatach podczas których dokonano wyżej wymienionej analizy.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Wysoczka-Żegowo-Wygoda na lata 2021-2026 podlega przyjęciu przez Zebranie Wiejskie Sołectwa Wysoczka-Żegowo-Wygoda oraz Radę Gminy Buk.

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI
wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Buk

Sołectwo: Wysoczka-Żegowo-Wygoda

Liczba mieszkańców: 250 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi	x	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	x
	porządkowanie wsi					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)	x	podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	x				
B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	x
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	x

	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji	x	skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi	x	proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi	x	„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechna odnowa prywatnych posesji			rozwinięta komunikacja wewnętrzna	x	
					promocja wsi	x
D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	ukształtowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	

	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: Wysoczka, Żegowo, Wygoda, 23.10.2021 r.

Uczestnicy: sołtys, moderatorki programu Wielkopolska Odnowa Wsi

Krótką charakterystyką wsi: *(aktywność mieszkańców, funkcjonujące organizacje pozarządowe, infrastruktura, charakter zabudowy, fundusze)*

Wysoczka-Żegowo-Wygoda- wieś w gminie Buk, w powiecie poznańskim. Aktywność społeczna na poziomie średniozaawansowanym. Kreuje ją koło gospodyń wiejskich, kółko rolnicze oraz rada sołecka. Podział sołectwa nie sprzyja integracji mieszkańców, pomimo tego jednak organizowane są liczne wydarzenia o charakterze społeczno-kulturalnym tj. ogniska integracyjne, spotkania noworoczne, Msze św. przy krzyżu itp.

We wsi Żegowo znajduje się: sala wiejska wraz z terenem rekreacyjnym wokół (plac zabaw, siłownia zewnętrzna, boisko), a także stawy (część w posiadaniu prywatnych spółek oraz instytucji państwowych). We wsi Wysoczka znajduje się: krzyż oraz pamiątkowa tablica mówiąca o urodzonym w Wysoczce błogosławionym Rafale Chylińskim. Ponadto wieś posiada boisko oraz plac zabaw, które wymagają modernizacji i doposażenia. Do rejestru zabytków NID jest wpisany park krajobrazowy wraz z pałacem (prywatny, niszczący). Z kolei wieś Wygoda słynie ze znanej na całym świecie Kliniki Koni (prywatne przedsiębiorstwo). Gmina wraz z sołtysem stara się o długoterminowe użyczenie gruntu, gdzie utworzona zostałaby strefa rekreacyjna z placem zabaw. W pobliżu tego terenu staw.

Sołectwo korzysta z funduszu sołeckiego. Każda ze wsi w sołectwie o układzie rzędówki ma swoją specyfikę. Jedną jest wsią głównie rolników indywidualnych, drugą popegeerowską trzecia wieś jest napływowa. Powstaje duża liczba nowych domów, a liczba mieszkańców stale rośnie. Bliskość drogi wojewódzkiej nr 307 oraz węzła A2.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną.

Data: 23.10.2021 r.

Sporządził: Anna Wiczorek, Natalia Szymanowska

Miejsce kultury religijnego

Wiata rekreacyjna

Miejsce do zagospodarowania

ANALIZA ZOSOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	teren równinny	x		
	stan środowiska	zadowalający		x	
	walory klimatu	klimat umiarkowany		x	
	walory szaty roślinnej	park w Wysoczce	x		
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	dąb pomnik przyrody		x	
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	sarny, zające dziki, bobry		x	
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	7 stawów	x		
	wody podziemne	podziemna niecka wodna		x	
	gleby	średnie klasy III - VI		x	
	kopaliny	-			
	walory geotechniczne	wody geotermalne w Wygodzie		x	
KULTUROWY	walory architektury	zwarta zabudowa, ulicowa		x	
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	sala wiejska w Żegowie z placem zabaw i terenem rekreacyjnym, plac zabaw i boisko w Wysoczce, teren do zagospodarowania w Wygodzie		x	
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	zwarta zabudowa ulicowa w wszystkich trzech wsiach, pałac z parkiem w Wysoczce	x		
	zabytki i pamiątki historyczne	pałac w Wysoczce, budynek w którym znajduje się świetlica wiejska		x	
	osobliwości kulturowe	-			
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	błogosławiony Rafał Chyliński urodzony w Wysoczce			x
	święta, odpusty, pielgrzymki	pielgrzymki do pamiątkowego obelisku w Wysoczce			x
	tradycje, obrzędy, gwara	-			
	legendy, podania i fakty historyczne	legenda o nazwie Żegowa według, której nazwa pochodzi od żegnania się osób			x

		wzajemnie się odwiedzających, wieś znajduje się w połowie drogi pomiędzy Bukiem a Brzozą			
	przekazy literackie	-			
	ważne postacie i przekazy historyczne	błogosławiony Rafał Chyliński		x	
	specyficzne nazwy	-			
	specyficzne potrawy	-			
	dawne zawody	-			
	zespoły artystyczne, twórcy	-			

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	duża ilość terenu przeznaczonego pod zabudowę		x	
	działki pod domy letniskowe	-			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	-			
	pustostany mieszkaniowe	-			
	pustostany poprzemysłowe	-			
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	-			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	placze publicznych spotkań, festynów	plac w Żegowie i Wysoczce		x	
	sale spotkań, świetlice, kluby	sala wiejska w Żegowie		x	
	miejsca uprawiania sportu	boisko w Wysoczce		x	
	miejsca rekreacji	plac zabaw		x	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	szlak turystyczny (tylko oznakowany)		x	
	szkoły	-			
	przedszkola	-			
	biblioteki	-			
	placówki opieki społecznej	-			
	placówki służby zdrowia	-			

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	wodociąg		x	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	drogi główne asfaltowe, pozostałe utwardzone tłuczniem; drogi częściowo oświetlone, oczekujemy na wymianę oświetlenia i dostawienie nowych punktów		x	
	chodniki, parkingi,	chodniki w Wysoczce i Żegowie		x	
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	sieć telefoniczna i światłowód w całym sołectwie		x	
	telefonii komórkowa	średni zasięg		x	
	Internet szerokopasmowy	światłowód		x	
	transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	a) - b) Wysoczka i Wygoda		x	
	inne	sołectwo jest zgazyfikowane		x	

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)			
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE	
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	ok. 20 miejsc pracy		x	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Klinika dla koni, firma Onyx		x	
	gastronomia	-			
	miejsca noclegowe	-			
	gospodarstwa rolne	22 indywidualne gospodarstwa		x	
	uprawy hodowle	zboża, kukurydza, buraki cukrowe	x		
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	słoma	x		
	zasoby odnawialnych energii	fotowoltaika na prywatnych domach		x	

ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę/lub powiat	fundusz sołecki, powiat dofinansowanie chodnika		x	
	środki wypracowywane	praca własna, użyczenie sprzętu,		x	
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	sołtys		x	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	właściciel kliniki dla koni		x	
	osoby o specyficznej lub ważnej wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	właściciel kliniki dla koni		x	
	przedsiębiorcy, sponsorzy	osoby fizyczne i lokalnie przedsiębiorcy		x	
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	większość mieszkańców		x	
	pracownicy nauki	-			
	związki i stowarzyszenia	Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze		x	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	kontakty z prasą lokalną		x	
	współpraca zagraniczna i krajowa	-			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	-			
	książki, przewodniki	-			
	strony www	facebook/sołectwo Wysoczka-Żegowo-Wygoda; facebook/Mieszkańcy Wygody		x	

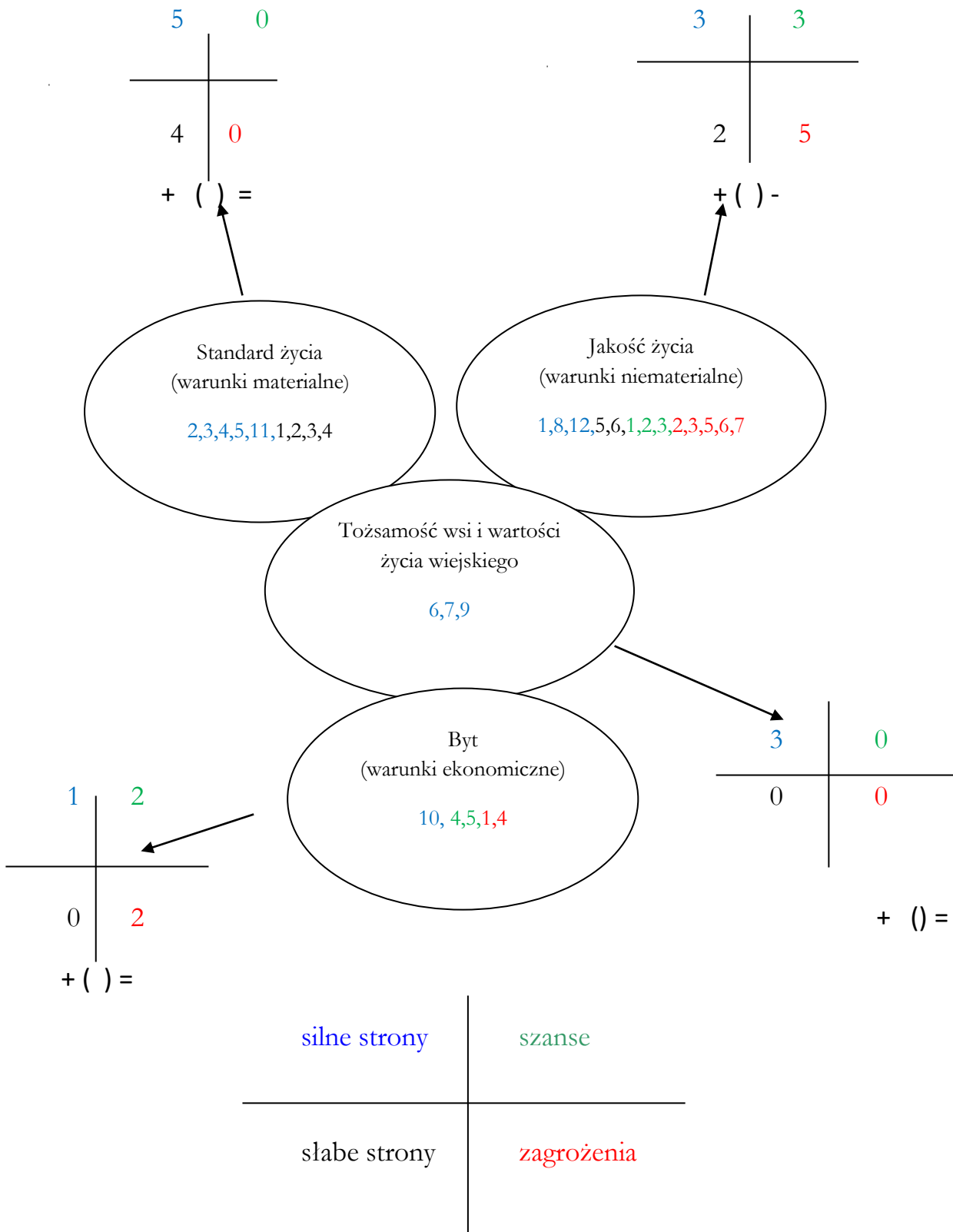
Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywny Sołtys (J) 2. Sala wiejska z parkingiem w Żegowie (S) 3. Scena koło sali (S) 4. Plac zabaw w Żegowie i Wysoczce (S) 5. Dobra jakość dróg (S) 6. Aktywne Koło Gospodyń Wiejskich (T) 7. Aktywne Kółko Rolnicze (T) 8. Budowa nowych domów (J) 9. Miejsce urodzenia błogosławionego ojca Rafała Chmielewskiego (T) 10. Klinika dla koni (B) 11. Wsie częściowo oświetlone (S) 12. Część mieszkańców bardzo aktywna (J) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sołectwo nie ma kanalizacji sanitarnej (S) 2. Nie ma ścieżek rowerowych (S) 3. Nie ma placu zabaw w Wygodzie (S) 4. Nie ma chodnika w Wygodzie (S) 5. Ze względu na ukształtowanie sołectwa trudno jest zintegrować mieszkańców (J) 6. Niszczący pałac w Wysoczce – prywatny (J)

<p style="text-align: center;">SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bliskość węzła autostrady A2 (J) 2. Uczestnictwo w programie Wielkopolska Odnowa Wsi (J) 3. Dobra współpraca z gminą (J) 4. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych (B) 5. Bliskość parku przemysłowego w Niepruszewie - miejsca pracy (B) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba (mała) opłacalność produkcji rolnej, możliwość bankructwa gospodarstw (B) 2. Zagrożenie płynące z powstania nowej sieci elektroenergetycznej (w budowie) (J) 3. Utrzymująca się pandemia Covid – 19 (J) 4. Zmieniające się przepisy prawa (B) 5. Zagrożenie ekologii płynące z podwyżek cen gazu (J) 6. Zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez niedostateczne oznakowanie (poziome) dróg (J) 7. Zmiany klimatu (J)

Analiza potencjału rozwojowego wsi

WIZJA WSI (hasłowa i opisowa):

WYSOCZKA-ŻEGOWO-WYSOCZKA- Trójwieś nowych możliwości

WYSOCZKA-ŻEGOWO-WYSOCZKA to aktywne sołectwo z dobrze rozwiniętą infrastrukturą pielęgnującą swoje tradycje i dążąca do ciągłego rozwoju wsi. Mieszkańcy sołectwa cyklicznie spotykają się w zmodernizowanej przestrzeni publicznej na wydarzeniach kulturalno – sportowych.

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Obchody jubileuszy 2. Kulturowanie tradycji	- kółko rolnicze - kolo gospodyń wiejskich - fundusz sołecki - świetlica wiejska - wkłady uczestników – praca własna, przygotowywanie posiłków	- niewystarczające środki finansowe	1.1 Obchody Jubileuszu – 60-lecia Koła Gospodyń Wiejskich 1.2 Obchody jubileuszu 120-lecia powstania Kółka Rolniczego 2. Obchody uroczystości przy krzyżu w Wysoczce - rocznica ogłoszenia błogosławionym Rafała Chylińskiego

B. STANDARD ŻYCIA

<p>1. Rozbudowa infrastruktury drogowej</p> <p>2. Modernizacja oświetlenia ulicznego</p> <p>3. Budowa kanalizacji sanitarnej</p> <p>4. Poprawa funkcjonalności świetlicy wiejskiej</p>	<p>- pomoc mieszkańców w realizacji projektów</p> <p>- istniejące drogi</p> <p>- istniejące oświetlenie</p>	<p>- niewystarczające środki finansowe</p>	<p>1.1 Budowa ścieżki rowerowej od Wysoczki do drogi nr 307</p> <p>1.2 Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi 307 od Wygody do Buku</p> <p>1.3 Budowa chodnika w Wygodzie</p> <p>2.1 Wymiana lamp ulicznych na energooszczędne i dostawienie nowych punktów świetlnych</p> <p>3.1 Budowa kanalizacji sanitarnej w Żegowie</p> <p>3.2 Budowa kanalizacji sanitarnej w Wygodzie</p> <p>3.3 budowa kanalizacji sanitarnej w Wysoczce</p> <p>4.1 Doposażenie świetlicy</p>
--	---	--	---

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

<p>1. Podniesienie poziomu integracji mieszkańców</p> <p>2. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>3. Poprawa estetyki, wizerunku wsi</p>	<p>- aktywni mieszkańcy</p> <p>- wspólna praca</p> <p>- świetlica wiejska</p>	<p>- niewystarczające środki finansowe</p>	<p>1.1 Organizacja imprez integracyjnych</p> <p>1.2 Zimowe spotkania przy ognisku</p> <p>1.3 Aktywizacja seniorów poprzez cykl spotkań i warsztatów</p> <p>2.1 Poziome oznakowanie drogi z Wysoczki do drogi nr 307</p> <p>3.1 Nasadzenia drzew i krzewów na placu zabaw w Żegowie</p> <p>3.2 Nasadzenia drzew i krzewów przy krzyżu w Wysoczce</p>
--	---	--	---

D. BYT

<p>1. Promocja wsi</p> <p>2. Poprawa wiedzy i umiejętności mieszkańców</p>	<p>- praca mieszkańców</p>	<p>- niewystarczające środki finansowe</p>	<p>1.1 Aktualizacja strony internetowej</p> <p>1.2 Postawienie tablic z mapą sołectwa</p> <p>2.1 Szkolenia tematyczne dla mieszkańców</p>
--	----------------------------	--	---

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES 2022 - 2023

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	wspólnie spędzony czas	Festyn rodzinny Mama, Tata i Ja	TAK	TAK	4+4+4+4+4= 20	IV
Na czym nam najbardziej zależy?	budowa placu zabaw w Wygodzie	Budowa placu zabaw i zagospodarowanie terenu wokół	NIE	NIE	1+1+1+1+1= 5	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	zanieczyszczony staw w Żegowie	Adaptacja stawu w Żegowie i utworzenie strefy aktywnego spędzania czasu	NIE	NIE	2+2+2+2+2= 10	II
Co najbardziej zmieni nasze życie?	aktywizacja osób starszych	Babcia, dziadek się nie nudzi! Cykl wydarzeń skierowanych dla seniorów	TAK	NIE	3+3+3+3+3= 15	III
Co nam przyjdzie najłatwiej?	organizacja imprez cyklicznych	Pielęgnowanie pamięci o błogosławionym Rafale Chylińskim	TAK	TAK	5+5+5+5+5= 25	V

**Na realizację jakiego projektu
planujemy pozyskać środki zewnętrzne?
Z jakich źródeł?
(Maksymalnie 3 propozycje
uszeregowane według ważności)**

1. Budowa placu zabaw i zagospodarowanie terenu wokół
2. Adaptacja stawu w Żegowie i utworzenie strefy aktywnego spędzania czasu
3. Babcia, dziadek się nie nudzi! Cykl wydarzeń skierowanych dla seniorów

Źródła finansowania: konkursy w ramach programu Wielkopolskiej Odnowy Wsi 2020+, środki w ramach konkursów ogłaszanych przez Lokalną Grupę Działania dotacje dla organizacji pozarządowych, środki z budżetu gminy i powiatu, inne dostępne środki zewnętrzne krajowe i unijne

**Podpisy przedstawicieli grupy odnowy wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:**

Edyta Przybył,
Ewelina Zienkiewicz,
Jolanta Kitkowska,
Tadeusz Łysiak,
Szymon Mazurek

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

Natalia Szymanowska
Anna Wieczorek